

Hodnocení
diplomové práce Marka Jančíka na téma
„Úplatkářské trestné činy“

Autor si vybral ke zpracování téma důležité, aktuální, v literatuře, nauce i praxi nedořešené, nejednotně pojímané a stále problematické, totiž problematiku úplatkářských trestných činů jako podmnožinu pojmu korupce. Téma práce je aktuální. Korupce ohrožuje panství práva, demokracii a lidská práva, zásady solidnosti a sociální spravedlnosti, zkresluje konkurenceschopnost, brzdí ekonomický rozvoj a ohrožuje stabilitu demokratických institucí a morální základy společnosti.

Aktuálnost tématu potvrzuje fakt, že svět, až na malé výjimky, si s tímto nesmírně variabilním sociálně patologickým fenoménem, který prostupuje celkovou strukturu společnosti od jejích nejspodnějších až do nejvyšších pater, nedokáže účinně poradit. Autor správně v závěru své práce poznamenává, že korupce nás nejspíše bude provázet až do skonání světa.

Diplomová práce je vypracována na podkladě nadstandardního počtu odborných literárních pramenů, které autor dělí na literaturu, judikaturu, internetové zdroje (které správně cituje).

Obsah práce působí uceleně a podává dobrou představu o struktuře práce.

Diplomová práce je členěna do sedmi kapitol, dále strukturovaných, ve kterých autor pojednává postupně o pojmoslovných otázkách (rozdíl korupce, úplatkářství etc.), o historickém vývoji právní úpravy úplatkářských trestných činů, o české platné právní úpravě, která zahrnuje několik trestných činů, tedy nikoli jenom ty, které jsou obsaženy ve třetím díle desáté hlavy zvláštní části trestního zákoníku a které tvoří jakési jádro trestněprávní úpravy kriminalizující korupci, o právní úpravě úplatkářských trestných činů na Slovensku a ve Spolkové republice Německo a nakonec o návrzích směřujících ke zdokonalení platné právní úpravy.

Diplomovou práci zhodnocuje srovnání české právní úpravy s právní úpravou slovenskou a německou, ze které pro autora vyplynuly některé podněty, které následně zpracoval jako podněty legislativní.

Diplomová práce má výbornou odbornou i velmi pěknou literární úroveň, juristický rozbor je podrobný, důkladný, věcně správný i obecně srozumitelný.

K obsahu práce uplatňuji jen drobnou terminologickou připomínku: Autor na několika místech správně připomíná, že přijetí trestního zákoníku z roku 2009 bylo spojování s novým

pojetím trestného činu, s čímž ovšem zrovna právní úprava úplatkářských trestných činů příliš souladná není. Diplomant v této spojitosti cituje z učebnice trestního práva vydané nakladatelstvím Leges charakteristiku nového pojetí trestného činu. Ta ovšem správně zní, že jde o „formální pojetí s pravidlem subsidiarity trestní represe, resp. materializované formální pojetí“ (Jelínek, J. a kol.: Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část. Praha: Leges, 2014, s. 135). Diplomantem použitá formulace není zcela přesná.

Kvalita diplomové práce se pozná velmi často podle úrovně návrhů de lege ferenda. V této souvislosti mohu konstatovat, že autorovy návrhy jsou logické, správné a odůvodněné. Náleží k nim požadavek na legální definici pojmu „obecný zájem“, osamostatnění, resp. oddělení úplatkářství ve sféře veřejného zájmu od soukromého úplatkářství, doplnění úplatkářských trestných činů o navazující správní delikty a četné jiné návrhy. Rozhodně je třeba souhlasit s tím, že spíše než rozšíření či zavedení tzv. agenta provokatéra jako zvláštního procesního institutu, který má potlačit korupci, by bylo žádoucí řešit problém především ve sféře hmotného práva, a to zpřesněním jednotlivých skutkových podstat relevantních trestných činů.

Závěrem konstatuji, že diplomová práce Marka Jančíka úrovní zpracování i kultivovaností jazykového projevu převyšuje úroveň běžných kvalifikačních prací tohoto typu. Bylo by žádoucí, kdyby se autor tomuto tématu literárně věnoval i po ukončení studia na PF UK v Praze.

Otázka k obhajobě: Návrhy de lege ferenda na zdokonalení úplatkářských trestných činů.

Hodnocení: výborně

V Praze 30. 8. 2015

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,